

Vychází 1., 10., 20.
každého měsíce o 11. h.
Expedice se nachází u
města Pešti na masném
trhu v 1. poschodí.
Za inserty platí se
mimo kolek 30 kr. za
řádek 3 kr. poprvé,
2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl.
50 kr., celor. 3 zl. 40 kr.
S poštou: půll. 1 zl.
70 kr., celor. 3 zl. 40 kr.,
rak. čísla.
Pro státy německé: půl-
letně 1 tol., 8 nov. gr.
celoročně 2 tol. 16
nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor : Emanuel Meliš.

Jan Trojan,

český kontrapunktista v XVI. věku.

Zdá se, že nám Čechům „šťastná náhoda“ zvláště přeje. Již jsme přišli k nejdražší památce starožitného básnictví našeho „Královorskému Rukopisu,“ jí máme co děkovati za objevení mnohé památky domácího umění i národního života, jí máme co děkovati, že známe muže, který pro své umění zasluhuje, aby byl jmenován mezi prvními domácími výtečníky v oboru vědy a umění.

Muž tento má pro náš dějepis hudební tak velikou důležitost, jak asi Pier Luigi da Palestrina pro dějepis hudby vůbec. Kněz *Jan Trojan* žil v druhé polovici XVI. století. Pole, na kterémž působení svého nám draho cenné památky zůstavil, bylo *mnohohlasá* (kontrapunktická) *hudba církevní*. Vyplníme jen povinnost, obeznáme-li čtenářstvo své poněkud blíže s mužem tímto, a sdělíme-li, co o něm víme, jakož i co v jeho skladbách nalzáme.

Známo vůbec, že máme mnoho velikých, nákladně a bohatě vyvedených českých kancionálů psaných, jež obsahují množství církevních zpěvů rozličného způsobu pro jeden, tři, čtyři i vícero hlasů. Bohužel nezachovala se nám jména skladatelů těchto zpěvů a dějepravec hudebních dějin našich neukojí v tomto ohledu zvědavost svou, nepřijde-li mu šťastná náhoda ku pomoci, a neodhalí-li mu alespoň některé jméno. Takovou šťastnou náhodou dozvěděli jsme se o Janu Trojanovi. Skladby jeho jsme našli v jednom velmi porouchaném zpěvníku, jež druhdy pořídil na vlastní útraty počestný pořádek řeznický v Benešově okolo r. 1570.

Z poznámek, které se při mnohých skladbách v tomto kancionále nalzájí, dovidáme se, že byl Jan Trojan farářem v Netvoři a v Sepekově. Skladby jeho, kteréž před sebou máme, jsou v tak zvaném jednoduchém i ozdobném protizpěvu (kontrapunktu) a jsou následující :

a) „*Patrem*“ (Credo, Věřím v boha), v Devitníku, neb také v postě pro čtyry hlasy. „Stálým zpěvem“ (cantus firmus) této skladby, jež vede tenorový hlas, jest melodie známé písně „Kristus příklad pokory.“ Skladba jest v jednoduchém kontrapunktu a jen závěrky jednotlivých oddílů kontrapunktickou jsou figurou ozdobeny, aby jednotlivé oddíly více k sobě přilehaly. Na závěreční notě stálého zpěvu provádějí průvodné hlasy „dozpěv“ v ozdobném kontrapunktu,

čímž se celý choral zaokrouhlí a důrazně ukončí. „*Patrem*“ toto skládal Trojan co farář v Sepekově.

b) *Figurovaný chorál v pěti hlasech* : „Všemohoucí Stvořiteli.“ Stálý zpěv leží v tenorovém hlase, k němuž ostatní 4 ve velmi plyných a živých zpěvích přizvukují. Skladba tato svědčí, že byl Trojan nevšedním mistrem svého umění; způsob, jakýmž jednotlivé hlasy vedl, svědčí o zvláštní zručnosti, což nás vede na podstatnou důmínku, že Trojan mnoho skládal. Celá skladba jest dlouhá 24 velkých čtyřdobných taktů a jest v tónině jonické. Poznámka na konci skladby zní: „Tato kantylena skomponována jest od kněze Jana Trojana, faráře Netvořského Anno 1581.“ (sic.)

c) „*Responsorie*“ čili „Odpovědi,“ jakýchž se užívalo při velkých službách Božích. Tyto jsou krátké sbory o čtyřech, osmi až dvanácti taktech, pro čtyry aneb pět hlasů. Slova těchto responsorií jsou : „I také s duchem tvým,“ „Sláva tobě Hospodine,“ „Amen.“ Hlavní zpěv, jak jej předpisuje římská rituální kniha, jest v tenorovém hlase; ostatní hlasy, jež se částečně nápodobují, vedeny jsou v ozdobném kontrapunktu živě a plyně, tak že v nich nalzáme tu samu mistrovskou ruku, s kterou jsme se potkali v chorálu dříve uvedeném. Jedna z odpovědí má poznámku : „Od kněze Jana Trojana (sic) 1593.“

Z předu uvedené *Patrem* *) a tyto odpovědi ukazují poněkud, v jakém způsobu se odbývaly u nás za oněch časů služby Boží. Především víme, že se odbývaly česky, a že latinské responsorie teprv pozdějším časem zavedeny byly, i že každý církevní čas měl své příslušné „*Patrem*“ a své vlastní responsorie. Tudiž nalzáme adventní, postní, velkonoční *Patrem* a *Responsorie* a zdá se, že bylo *Patrem* za veledůležitý kus hudební považováno, neboť bylo pěstováno se zvláštní horlivostí a oblibou. České kancionály obsahují množství *Patrem* rozličného způsobu a rozličné ceny. Jiná responsoria nesou rok 1579.

d) *Chorál* „Kristus příklad pokory“ se stálým zpěvem v tenorovém hlase od r. 1574. Tato perla mezi církevními zpěvy našimi vyniká svou jednoduchostí a zkroušeností hlavního zpěvu, jakož i krásou čtyřhlasé harmonie, a jest vzorem písně církevní co do pojmutí a vyvedení. Harmonisování, čili jak předkové naši také říkali, „srovnávání“ jest přísně podle pravidel phrygické tóniny, podle kterýchž ne-

*) Jedno takové „*Patrem*“ připravuje k provedení v nejbližší příštím svém koncertě žofinská akademie.

přicházejí v celém chorálu jiné, nežli škále vlastní trojzvuky prvního, třetího, čtvrtého, šestého a sedmého stupně. Vyjma známého v starých skladbách nejvíce užívaného průtahu čisté kvarty k tercii a střídavou notu téže tercie, nejsou v zpěvu tomto žádné jiné dissonance, nežli průchodní kvarta a sekunda v jednom jediném taktu.

e) Figurový chorál „*Kdo se líbí Bohu.*“ Tento utěšený zpěv jest uměleji zosnován, neboť první oddíl hlavního zpěvu použit jest co podnět, jímž hlasy po sobě kanonicky nastupují. Dlouhý jest 24 velkými taktů, z nichž čtyry poslední činí dozpěv, jímž se chorál úplně zaokrouhluje a dojímavějším činí. Dissonující tóny přicházejí v něm hustěji, avšak jest dissonující povaha jejich velice zmírněna, že nastupují ve velmi plynném zpěvu.

Uvážíme-li tyto zpěvy a porovnáme-li je se skladbami jiných souvěkých skladatelů, shledáme, že mají vlastní ráz, že jsou původní. Co do práce jsou vesměs správné, avšak nikoli tak umělé jako jejich souvěké skladby; jsou prostonárodnější a více plody ducha, nežli výtvořiny rozumu. Co do rozsáhlosti nejsou tak dlouhé, jako motetta a podobné skladby souvěké; jsou to mistrné hudební miniatury, kteréž rovněž uměleckou cenu do sebe mají a nám tak milé a drahocenné býti musí, jako jsou drahocenné skladby Palestrinovy a jiných italských a nizozemských skladatelů celému hudebnímu světu. Jinak nabýváme ze skladeb těchto ještě přesvědčení, že nenásledovali naši skladatelové hudební vesměs příklad cizích souvěkých soudruhů, kteří nejvíce jen k latinským slovům hudbu církevní skládali: nýbrž že uznali za příležitost, vhodné i důstojné, aby k němu hudbu složili, a ze sloučení českého slova s českým tónem umělecký plod vyvedli, kterýž by byl důstojen posvátnosti chrámového místa, což jak náleží dobře se jim zdařilo.

Poněvadž se v kancionálu, v němž jsme Trojanovy zpěvy našli, ještě jiné podobného způsobu nalezájí, tyto ale umělostí a dokonalostí nad Trojanovými nestojí, můžeme dobře tvrditi, že byl Trojan našim největším kontrapunktistou aneb alespoň jedním z největších našich kontrapunktistů v druhé polovici XVI. století.

Zdali nám šťastná náhoda jména původců i jiných v rozličných zpěvních knihách zachovaných skladeb objeví?

L. Zvonář.

O školách malířských.

(Pokračování.)

Italská škola.

Sem náleží *Benozzo Gozzoli* (nar. 1400 ve Florenci) byl malíř historických obrazů a žák Fiesolea. Pisanští darovali mu ještě za jeho živobytí čestné pohřební místo v Campo Santo okolo r. 1478. Jeho tah sv. třech králů v paláci Riccardi ve Florenci patří k nejlepším jeho dílům. Dále *Fra Filippo Lippo* (nar. 1400 ve Florenci) byl, jsa 17 let star, od mořských loupežníků jat a byl po 18 měsících jen pro to propuštěn, že náčelníka loupežníků uhlem na stěně výtečně nakreslil. Jeho nejkrásnější dílo je *korunování panny Marie* v akademii Florentinské, v němž svou milenkou Lucretii Beati,

sebe v oděvu mnišském a své děti umístil a k tomu napsal: „*Iipse feci*“ (sám zhotovil). *Pisanello* neb *Vittore Pisano* (nar. ve Veroně žil okolo 1400—1450) vynikl co malíř i co vynálezce medaillování. Jeho medaille byly však lité, jelikož umění raziti ještě vynalezeno nebylo. Hlavně ale vyznačil se ze školy této genialní *Giovanni da Fiesole* (nar. v Meggeli 1387, † v Římě 1455). Žil co mnich dominikánský v klášteře San Marco ve Florenci. Nemaloval nikdy dříve, dokud se nemodlil. Byl po své smrti za svatého vyhlášen. Největší jednoduchost, nejhlubší cit, hlavně ve výrazu náboženského bolu neb nebeské blaženosti, k tomu velice jemné vyvedení a v jeho velkých obrazech volná, velkolepá kresba hlavní jsou jeho přednosti. Z jeho děl vyniká: korunování panny Marie, velký oltářní obraz, jenž se v Paříži nachází. V galerii kardinála Feše nachází se jeho obraz „*Poslední soud*“ a jiných více v Orviettu, v Římě atd.

Neopomíjitelné krásy této perrody nacházejí se v nádherném *Campa Santo* v Pise. Přečodní periodu k nejvyššímu stupni umění tvořili znamenití mistři: *Tomaso Guido* (neb *Masaccio*), *Paolo Uccelli*, *Luca Signorelli*, *Domenico Ghirlandajo* atd.

Masaccio (nar. 1402 v Toskáně); dle jeho obrazů studovali mnozí malíři, a jeden z nich „*Vyhnání prvních lidí z ráje*“ kopiroval *Rafael* pro stánci (komnaty) Vatikánu. *Masaccio* byl první, jenž zevrubně studium přírody uvedl a zákony osvětlení k povznesení malovaných předmětů našel. *Uccelli* (nar. 1389 ve Florenci) byl žákem *Ant. Veneziana*, maloval zvlášt výtečně ptáky a zemřel ve Florenci 1472.

Ghirlandajo (nar. 1431 ve Florenci), malíř, z jehož školy *Michel Angelo* vyšel. Jeho díla vyznamenávají se ušlechtilou a svědomitou kresbou. Zemřel 1495. Jeho hlavní díla jsou: *Historie sv. Františka*, *historie panny Marie* a *Jana Křtitele*.

Signorelli (nar. 1440 v Cortorio), jehož si zvlášt *Michel Angelo* vážil. Zemřel 1521. Jeho díla nacházejí se v hlavním chrámě v Orvietto. Povstáním děl těchto mistrů zmizela úplně temnota středověku a umění malířskému počalo, anto je umění milovní vládařové hlavně papežové podporovali, rozkošná zora zářiti.

S počátkem 15. století počal se duch umění v rozličných krajinách Italie pod mnohými vplyvy stejně velkolepě, však rozličně vyvinovati. Největší mistři Italie tohoto století, doby nejvyššího květu, jmenovali se tenkrát „*cinque centisti*“ a tu povstaly v Italii následující školy: a) *florentinská*, b) *římská*, c) *lombardsko-boloňská* a d) *benátská*, které dohromady nyní známá mistrovská díla zaujímají, a které jsou hodny obdivování a následování.

a) Florentinská škola.

Vyniká vážným, přísným, hlubokomyslným, téměř melancholickým charakterem, jenž se však též dle individualnosti mistrů k velkoleposti, odvážlivosti, ano v *Michalu Angeli* k obrovské síle povznesti může. Nejvýtečnější mistři této školy jsou: vlastní zakladatel její filosofický a vznešený *Leonardo da Vinci*, *Luini*, *Melzo*, *Batt. Peruzzi*, výtečný barvoznalý *Baccio della Porta* (jmen. *Fra Bartolomeo*) citu-

plný *Andrea del Sarto*, velký *Michel Angelo Buonarroti*, jehožto obrovský duch se stejnou silou, stejným ohněm a geniem *malířství*, *sochařství* a *stavitelství* pěstoval a jenž pro svůj oheň v komposici, zevrubné studium anatomie, smělé a přec dle přírody věrné obraty a pro právdivost výrazu nepřekonán zde stojí. Jeho žáci a napodobitelé byli: Rosso di Rossi, Dan. Volterra, Salvati Angelo, Bronzino, Alessandro Allori a jiní, konečně Lud. Cigoli, Gregor Pegani, Dom. Passignani, kteří ku konci 16. století nového ducha probuzovati počali a se více ke vkusu římské školy přidružili.

(Pokračování.)

Cesta do Kostelce.

Fraška v 1 jednání.

(Pokračování.)

5. výstup.

Předešlé, Verunka.

Verunka (pro sebe, pozoruje Sýkoru).

Což pak mu napadá, že na ty domy tak troubí? (na hlas) Prosím za odpuštění pane! jste snad stavitel?

Sýkora.

Ach! na slovíčko, hezká Kostelčanko? Komu pak náleží tento dům?

Verunka.

Ten dům s těmi zelenými okenicemi?

Sýkora.

Ano! a s těmi žlutými záclonami.

Verunka.

Ten dům náleží paní z Drahejšová.

Sýkora.

Vdově po lékárníku?

Verunka.

Ano, tak jest.

Sýkora (pro sebe).

Né sestřenici! nyní je to v pořádku. (hlasitě) Díky, má holubinko.

Verunka.

Ona jej pronajmula jedné paní, která se nedávno z Prahy sem přestěhovala.

Sýkora (pro sebe).

Z Prahy! vždyť jsem to povídal! ano, zde to jest! — žádná pochybnost více!

Verunka (pro sebe).

Tento pán není snad odtud. (Předloží mu noviny.)

Sýkora (položí ruku na srdce).

150 tluků za minutu! pěkně děkuju, starý příteli Stejskale, tys svou věc dobře provedl. — Konečně, přec tedy jednou po desítileté nepřítomnosti, po desítileté jízdě, běhání, cestování po zemi i po moři, po mnohém štěstí a neštěstí, najdu zase své pantofle, a odložím na vždy to prožlукlé řemeslo, věčného žida! (prohlíží dům.) Byla to dobrá myšlén-

ka, tento dům zde vystavět — zdá se mi, že možno zcela spokojeně v něm žít. — Drahá zenuško! ctná družko mého života! Jaké štěstí, jaké překvapení pro ní! Takový muž, který se s hotovými 800.000 zlatými navrátí! Polovici svého jmění ustanovím své dceři co věno! Se 400.000 zlatými lze již za našich dnů se dle libosti provdat — bankéř neb jiný toho druhu může doufat v mé svolení!! Nyní ale déle to nevydržím — ku předu! musím zazvonit (chce zazvonit).

Verunka.

Nenamahejte se pane — ty dámy nejsou doma.

Sýkora (uleknuť).

I aby do toho tisíc dasů! (pro sebe). Vlastně nemohu se nad tím zlobit — neboť snad mne neočekávaly — (vesele) Tedy dobře! Počkám v hostinci na ně, musejí přec tu přijít kolem, potom (hlasitě) Sklepníku! (Sedne si v levo u stolu.)

Verunka.

Co račte!

Sýkora.

Ah tak! Ty jsi ten sklepník? To bych si byl nikdy nepomyslil, že by zde byli tak hezcí sklepníci. Ano tak, já jsem v Kostelci, zde mají jen ženskou obsluhu. Taková ženská obsluha jest mnohem příjemnější, než ta Amerikánská.

Verunka.

Co račte pane?

Sýkora (pohlíží silhavě na ni).

Hm! co ráčím! (hledí v pravo na dům a změni hlas) Nějaké noviny. (Posadí se a dá vak podle sebe.)

Verunka (přinese noviny).

Ráčte ještě něco jiného, pane?

Sýkora.

Ovšem, kdo se vrátí z Ameriky, ten má mnoho zapotřebí.

Verunka (podiveně).

Jak? Vy přicházíte z Ameriky?

Sýkora.

K službám, holubinko — byl jsem tam deset roků!

Verunka.

To je v skutku krásný nápad! — chtěla jsem říci, — což pak je Amerika tak daleko odtud?

Sýkora.

To si myslím. — Přines mi koňak.

Verunka.

Hned! (pro sebe, vcházejíc do hostince) Tak! To je tedy ten Američan? To jsou žertovní lidé, ti Američané!

Sýkora (se smíchem).

To děvče s tím malým nosýčkem není právě odporné! Zde budu pít každý den pivo, je to právě naproti mému bytu. — Aj, aj, aj! Sýkoro! Co jsou to za myšlénky? Což ta pravá, kterou jsem sta let již neviděl — ta bude k oknu přicházívát a ty žerty s tím ženským sklepníkem — fui Sýkoro! — fui.

Verunka (přináší vodu, koňak a cukr).

Libo-li Vám?

Sýkora.

Děkuju, cukroušku! (chce uchopit její ruku.)

Verunka.

Jen tiše s rukama. Nebyl váš otec řezníkem?

Sýkora.

Ne — ne můj zlatoušku.

Verunka (chce mu nalíti, Sýkora ji opět uchopí).

No, tak přestaňte přec žertovat, ještě rozleju ten koňak.

Sýkora.

No, no, jen nebuď tak zlá, pověz mi přec, můj anděli (pro sebe) musím přec trochu toho ženského sklepníka proskoumat (nahlas) znáš tedy ty damy tam naproti?

Verunka.

Aj, to se rozumí. — To jest: já je znám, aniž bych je právě znala. — O jejich nebeském hospodářství vám mohu na každý pád povídat. (Sýkora zdá se být spokojen.) Tam se celý boží den ba i celou noc nic jiného nedělá, leč jí, pije, směje se a tančí.

Sýkora (zvedne hlavu do výše).

Tak? upřímně praveno, nezdá se mi to být příliš pravdivé (přemáhá se). Slyšel jsem již nejednou mluvit o těchto osobách, ale zcela na jiný způsob.

Verunka.

Aj! Tedy mi můžete snad říci, kdo ony vlastně jsou? Neboť o tom každý jináče soudí! Ten říká to, jiný ono, a jsou i tací, kteří říkají to i ono dohromady.

Sýkora.

Doufám, že se o těchto dámách nic zlého nemluví.

Verunka. (Pokrčí ramenama.)

He! He!

Sýkora.

No, co pak znamená to tvé he! he!

Verunka.

Především praví se, že jsou celé zadlužené.

Sýkora.

Co? zadlužené?

Verunka.

Ano a to až pod krk. (Dryáčnický) Jsou dlužny modistce, květinářce, švadleně, čalouníkovi, zlatníkovi, kupcovi.

Sýkora (nedočkavě vpadne jí do řeči).

Řekni raděj, jsou i samému ďáblu dlužny.

Verunka.

Ten je snad jediný, kterému nejsou nic dlužny.

Sýkora.

Hloupý to žvast lidí, utrhaní na cti.

Verunka (vytáhne papír z náder).

Nó, tu máte hned důkaz toho utrhaní na cti, zde ten účet, který ty dámy u nás zaplatit mají. (Ukazuje mu účet.)

Sýkora (pro sebe).

Dluhy v hospodě! Vem tě ďas, lehkomyšlná ženo! (nahlas a povstane) Ukaž! (vezme papír a čte) Účet pro paní z Drahejšova (mluvě :) Tak se ta paní docela nejmenuje, ona se jmenuje paní Sýkorová.

Verunka (směje se).

Dejte přec pokoj s vaší paní Sýkorovou! ona se jmenuje Drahejšovou.

Sýkora (pro sebe).

Aj, aj, aj! — Drahejšová — Ach! Tak se jmenoval tuším jeden z mých nejdůvěrnějších přátel? Snad by on? —

Verunka.

Ostatně máte snad pane přece pravdu, aniž bych i já se byla mylila — neboť se mi pravilo, paní z Drahejšová změnila po odjezdu svého pána své jméno.

Sýkora (pro sebe).

Ano, není to nic divného. — U ďábla, ty nedůsledná ženo! (čte účet dále) 10 bažantů, 116 kůrat, 125 koroptví, 100 porcí zajiců, 25 porcí punče, Šampaňské v ledu (mluvě) atd. atd.) — (pro sebe) Zdá se, že v mé nepřítomnosti byla paní má velmi chladná — to by nebylo právě tak zle! (směje se nahlas) In summa summarum 152 zl.

Verunka (živě).

Aniž připočítávám rozličné věci pro dnešní večer.

Sýkora (pro sebe).

Věci pro dnešní večer, to dostanu aspoň také svůj díl (hlasitě, dávaje účet nazpět). Tento účet zaplatím spolu s mým koňakem.

Verunka (udiveně).

Chcete pane ten účet platit?

Sýkora.

Zaplatím zde každému! (sedne si opět a vezme do ruky noviny.)

Verunka (pro sebe).

No, to si nechám líbit! Ten Amerikán se dobře vymotá! jen nóbl!

(Pokračování.)

Oběť zárlivosti.

Novoletka ze života českého umělce od A. Melišové-Körschnerové.

II.

Mezi tím časem, co Bernardini o pomstě přemýšlel a jedovatý šíp řevnivosti hloub a hlouběji v srdce jeho se zářval, dlel Kočvara u Giulietty, netuše ničehož o černém mraku, jenž nad hlavou jeho se vznášel.

U okna seděla na Temži pohlížejíc spanilá Giulietta. Bílé roucho splývalo po krásně urostlém těle jsouc pasem kameny vykládaným připevněno. Na sněhobílou šiji padaly bohaté její černé vlasy, ježto v hojných prstenkách byly zkařeňeny. Vedle ní spočíval Fr. Kočvara drže ruku milenky a od času k času ji vřele líbaje.

Chvilku panovalo hluboké ticho; avšak tu ozval se sladkozvučný hlas Kočvary: „Co téká zrak tvůj po temných vlnách Temže, Giulietto? Což nejsem dnes ani pohledu tvého hoden?“

Giulietta si z hluboka povzdechla a obrátila se k milenci. S třesoucí se rukou odhrnula kadeře s čela svého miláčka, sklesla na jeho prsa a tiše plakala.

„Pro Bůh! co ti je anděli,“ zvolal všecken uděšen Kočvara? „Pověz, co ti schází, kdo tě zarmoutil?“

„Dnešní sen Francesco, byl to děsný a strašný sen!“

„Jsem věru žádostiv na ten sen, jenž tě tak polekal, vypravuj mi ho přec!“

„Zdalo se mi, že jsme s několika umělci, mezi nimiž se i Bernardini nacházel, výlet konali na vysoké skály. Najednou zaslechla jsem za sebou bolestný výkřik a ohlédnouc se viděla jsem, jak jsi se skály v bezednou propašť letěl. Na pokraji jejím stál Bernardini s ďábelským úsměškem za tebou patře. Já omdlela a v tom jsem se ze sna probudila. Nevšimla bych si tohoto hrozného obrazu roznicené fantasie, kdyby v něm Bernardini, jak z jeho úšklebku vysvítalo, byl hlavní roli nehrál. Tísni mne od té doby něco u srdce — tuším nějaké neštěstí.“

„Upokoj se, drahá Giulietto, jsem opatrný a mám bystré oči, abych do žádné propasti nesletěl. Zanech takých trudných myšlenek a raději zazpívej mi píseň, kterou jsem pro tebe složil.“

Na ta slova vstal, vzal milenku za ruku a vedl ji ku klavíru.

Kočvara podav jí svůj rukopis, zasedl ku klavíru a udělav umělou kadenci počal z paměti hráti úvod k své písni. Nyní vpadla Giulietta svým zvonkovitým hlasem do průvodu a přednášela píseň nevýslovnou touhou a láskou dýchající tak cituplně, že Kočvara andělským jejím zpěvem nadšen v polovici hře vyskočil a jako okouzlen Giuliettu k sobě přivinul a líbal. Na to opět zasedl k nástroji a znova řinuly se zvuky klavíru a znova ozval se stříbrozvučný sopran výtečné zpěvačky.

„Jak se ti líbí, můj nejnovější útvar,“ tázal se Kočvara své milenky, když byli píseň tu dokončili.

Giulietta pohledla miláčkovi do modrých očí, jak by do hlubiny srdce nahlédnouti chtěla a pravila:

„Tato píseň, jako každá práce tvoje, překypuje přebohatou fantasií a horoucnou tužbou; v ní ukryta je veškerá šlechetnost duše tvé.“

Nevím, co na to odpověditi; avšak cítím to Giulietto, že od té doby, co jsem tebe poznal, komposice moje vždy zcela jiný ráz do sebe mají. Již zmizela těžkomyslná melancholie nepřívětivého B-moll a hrobový tón trudného As-dur, ježto v mých prvních skladbách převládaly; a místo jejich zaujalo lásku a spokojenost dýchající A-dur, nejsnažnější touhu a vyjevení milosti líčící C-moll. Cítím to, jak mocně na mne ale i na mé práce působíš.

„Ty mně pochlebujes Francesco, chceš zásluhy tvé alespoň z polovice mně přičisti; avšak Giulietta zná vznešeného ducha tvého.“

V tom zaklepal někdo z lehka na dvěře a na to vstoupila služka Giuliettina s psaním do pokoje.

„Od koho je ten list Giuseppe,“ tázala se primadonna, berouc jí psaní z rukou.

„Přinesl ho sem sluha Bernardiniho a patří panu Kočvarovi.“

Kočvara vzav list z chvějící se ruky milenčiny, rozlomil pečeti a četl na hlas:

Vážený příteli!

Jak Vám známo, dávám některým svým důvěrným přátelům, k nimž i Vás připočítám, hostinu v hostinci „U lodníka“ a doufám, že se k ní dostaviti neopomenete. Očekávám Vás s dychtivostí Vás

Bernardini.

(Pokračování.)

Feuilleton.

František Škroup,

kapelník v Rotterdamě, skladatel znárodnělé písně

„**Kde domov můj,**“

českých oper „**Dráteník**“ — „**Libušin sňatek,**“ jakož i tvůrce mnohých německých, zemřel dne 5. února v Rotterdamě.

Poklid buď popeli jeho! — (Zevrubný jeho životopis podáme příště.)

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Jaroměřic ve Znojemsku. (Beseda.) Dne 26. ledna odbývala se zde druhá beseda, jejížto čistý výnos věnován školní knihovně zdejší. Obecenstva sešlo se takové množství, že sál „u černého orla“ téměř byl přeplněn. Provedení rozsáhlého programu bylo z větší části zdárné. V deklamaci se vyznačily slečny Pavlína R. a Vilemína V., které deklamaci „To se nesluší“ — „Ženská rada“ od Tyla, pak „Doktorka nad doktory“ od Douchy s všeobecnou pochvalou přednesly. Nejvíce se ale nenuceným a živým přednesem deklamace „Nárek školákův“ dle Castelliho vyznačil mladistvý Anton D. Pánům, kteří přednášeli: „Koruna všech lásek“ od Tyla a „Co je pravda, to je pravda“ od Rubeše, bylibychoh přáli více ohně a ráznosti. — V hudební části jsme slyšeli „Vlastu“, ouverturu od Nápravníka, spořádanou pro smyčcový sextett; musíme ale vyznati, že způsob, jakým se provedla, nás docela neuspokojila. Ze všeho bylo pozorovati, že nepředcházelo pilné a častější cvičení. Totéž platí o sborech: „Čechoslovan“ od Zavrátala a „Výprask“ od Krížkovského, které žádoucího výsledku nedosáhly. Tím více nás překvapila sl. Pavlína R., jenž variaci na národní píseň „Ach není tu není“ od Schulhofa na piano velmi jemně a plyně hrála. — P. Rob. Sp, přednášel výborně variaci na housle s průvodem piana od Leuthnera — pak vlastní variaci na „Pražskou Bětulinku“ pro flétnu. — P. S. z Mysliborice, již z první besedy chvalně známý, zpíval píseň „Zalíbení“ od Suchánka a „Poletuje holubice“ od Bendla. Zvučný, obzvláště v nižších tonech příjemný hlas, cituplný, zřetelný přednes zjednal mu zaslouženého bouřlivého potlesku. — Na přidání, jak se ohlašovalo, přednesl p. L. „Sedlák po prvním ráte v divadle“ od Adámka. a způsobil jadrnou, přirozenou deklamací svou všeobecnou veselost. Že se beseda tancem ukončila, který až do rána trval — v masopustě samo sebou se rozumí! *)

Z Klatov, ku konci ledna. (Produkce zpěv. spolku. — Kostelní hudba. — Rekviem. — Ochotnické divadlo.) Dne 25. ledna uspořádal zdejší mužský zpěv. spolek rádnou produkci pro své spoluoudy, jejížto program vám již jest znám. Produkce začala se se Zvonářovým „Šumí Labe“, který poněkud zdlouhavým tempem na mohutnosti své ztratil, ostatně ale správně podán byl. Na něj následující deklamací „Štědrý den“ mluvena byla i s citem i dramatickým výrazem skrze p. Smilovského a patřila mezi zajímavější čísla programu. Solový čtverzpěv „Nech sna růžového“ od Jelena vypadl zcela v duchu skladatelově, třetí oddělení con fuoco mistrně, začez asi po-

vděčni býti musíme řediteli p. Jirgesovi, jenž co žák Jelenův věrně a ohnivě skladby jeho dovede tlumočiti. Téhož ředitele skladba pro solový pětizpěv „Klekání“ došla skoro mistrovského provedení a musela býti opakována. Pěkná melodie, přirozené vedení hlasů a český, zbožný ráz vane skladbou touto, již jen to vytýkati můžeme, že místy melodie nepřiléhá jak náleží k textu. Voglovi cikáni, tvořící moment celé produkce došli rázného provedení, solo bylo pěkně zpíváno zvučným tenorem p. Fr. Matěsem, začez zpěvák u prostřed sceny zaslouženého potlesku došel. Skladba Škroupova: „Staročeská,“ ohromně se líbila, čímž obecenstvo dalo na jevo, že má smysl i chuť pro slovanské skladby. Sbor ten se udržel dlouho na repertoiru a byl po jadrném provedení opakován. Rozmarná komposice Horáková: „Stáza čarodějnice,“ co do solového partu nedosti uspokojila, „Kozácká“ pak od zdejšího Jos. Procházký, ač šla dobře, požadovala by četnějších zpěváků. V druhém oddělení zpíval p. Jirges „Dvě slze“ od Suchánka a „Ztracené srdce“ od Pivody s průvodem smyčcového kvartetta. Salonní uhlazenost zpěvu p. Jirgesa ukázala se v přednesu v jasném světle, jen slovům jsme nedosti rozuměli. Průvod druhé písně byl jí na ujmu, i zdá se nám ostatně, že „Srdce ztracené“ ovšem do besední síně se hodí, nevsak do koncertní. Závěrek celého koncertu tvořil rázný a efektní sbor od Vocta: „Vlastenec.“ Skladba ta, v Čechách posud skoro neznámá, zasluhuje povšimnutí: neboť jeví se v ní jadrná česká hudba značného vzletu. Finale patří k nejlepšímu, které posud ve sborech známe. — Druhý den na to slavil spolek co na výroční den založení spolku, mši sv., při níž provozoval pěknou vokální mši od Haslingra se vklady „Otče náš“ od Brádkého a „Žalm“ od Bedř. Zöllnera. Byl-li výsledek koncertu čestný, vypadlo provozování mše i vkladu výborně a spolek došel jím spravedlivé pochvaly a nemůžeme opomenouti, spolku našemu tu nejlepší budoucnost připověditi, zůstane-li jen na té dráze, na které se snahou horlivých výborů nachází. Sympatii obecenstva má na své straně, těch málo, jižto z vrtochů vlastních proti němu brojí, dnes neb zítra zardí se studem a umlknou. Zdejší kostelní hudba došla zvláštního občerstvení o vánocích provozováním mše pastoralní od Kolečovského a Führera. Rázným vedením zdejšího ředitele kůru pana M. Klička nabyly tyto krásné skladby pravé platnosti. Konečně podotýkám, že slavili jsme zde výroční den úmrtí Váceslava Váceslaviče důstojným způsobem a že dne 29. t. m. zdejší krásenky uspořádaly rekviem za Boženu Němcovou. Příčiněním slečny (A. (nny) N. (edorostovy) zhotoven byl vavřínový věnec se slovanskou trikolourou, kterým na červenobílém polštáři o věnčena byla „Babička;“ mimo to stojí u

presbyteria vosková svíce se jmenem nebožky slavné a emblemem smrti. — Dle doslechu chystají zdejší ochotníci ku prospěchu zdejší záložny ku provozování novou veselohru od chvalně známého prof. Šmilovského s názvem: „Starý hulán.“ — 5. února budeme tu míti besedu, na kterou se celé město těší; úrad prý ji chtěl překazit, ale nešlo prý to přece. Budoucně více! *)

Z Kouřimi. (Zvony — hudba a školství.) Pozorujeme-li v nynější době, kterak svět, vynikaje jak v theoretickém tak i praktickém oboru hudby kráčí ku předu: octneme se na jakési vyšině, z nížto díla předkův svých obdivovati a je okem bádavým proskoumati můžeme. K takovýmto archaeologickým památkám patří zajisté zdejší zvony, které jsouce otvorem vzhůru obráceny, šlapáním se rozhupují a takto ze sebe zvuky památné vydávají. Tyto zvony, byvše za dávných časů od výtečného zvonolitece lity, byly do čtvero-zvuku naladěny vydávající úplnou harmonii tonického C-dur trojzvuku. Byli totiž čtyři. Největší vydával základný tón C, druhý velkou tercií e, třetí čistou kvintu g a čtvrtý konečně čistou oktávu c. Byl to lahodný souzvuk, jenž okouzlil mnohého, jej k sobě přilákal. Jako na všem zkázonosný zub času hlodá, taktéž zahlodal i na největším zvonu, an prasknův, přestal zníti. Tento byl prodán a nyní zaznívají tři jeho bratří, jež dosud lid k zbožnosti volají. Tito tři zvonové vydávají až po dnes ze sebe harmonii sextakordovou. Ozývá se nejprve e. po něm sexta c a pak g, což se melodicky opětuje a první přelohu z c-dur trojzvuku tvoří. Hudebníkovu uchu přichází ten převrat známý, jelikož ho svým jemným sluchem snadno pojme a pozná. Zníť ale jako první přeloha tonického H-dur trojzvuku, vydávaje tóny: (Dis, h, fis.) Příčina ta pochází, že předkové naši ladívali o půl tonu níže — než my. I před lety býval zde jakýsi literácký spolek, an v zdejší svatyni pěl na kůru krásné chorály. Později se ale z jistých důvodů rozprchl a chorální zpěv zmizel i s chorály. Nynější stav hudby kostelní začíná se probouzeti k novému životu. Provozují se zde nejvíce mše v pánu zesnulého Rob. Führera. Bylo by žádoucné, aby varhany v lepší stav uvedeny byly! Na týž velebný stroj hrály již mnohé ruce, které neznajíce se dočista ve varhanickém umění, opovázlivě stroj tak vznešený lámaly, vyhánějíce takřka disonancemi a nemotorností lid jemnosluchý z kostela. Co se dotýče školy naší, jest čtyřtřídní městská, majíc roucho hlavní. Dvě třídy jsou v staré škole — vyšší, dvě však ostatní v privátních domech — nižší podrženy vyšším. Očekává vůbec zdejší učitelstvo definitivní obsazení, neb až dosavad podobá se třtině větrem se klátící. Jak by to bylo krásné,

*) Vaše dopisy budou nám vždy vítány. Red.

*) Těšíme se; buďte nám věren.

Z Prahy.]

kdyby mládež ze zdejší školy vystoupivši, mohla vykročiti buď do reálných aneb gymnasiálních (tříd) a ce tak připravivši mohla utěšeně kráčet po dráze pokroku a blaha budoucího. Brzo-li asi slunko naděje se objeví na obzoru doufajících a o lepší blaho pečujících? J. P.

Obzor umělecký.

Hudba. Nakladatel Beale koupil nejnovější Verdiho operu „La forza del destino“ (Mocná osud) pro Anglicko; Ricordi pro Itálii a Escudier pro Francii.

— Flotov píše pro pěvkyni Lagrangeovou novou operu. — Kapelník Suppé pracuje o nové operetce „Kouzelník v Se-railu.“

— Skladatel opery „Faust,“ Felix Karel Gounod narodil se v Paříži dne 17. června 1818, studoval pod naším krajanem Rejchou, pak Halévym a obdržel r. 1837 druhou a r. 1839 první cenu za své komposice. Na to odebral se r. 1843 do Itálie, kdež svou mši provozoval. Navrátil se do Paříže, stal se kapelníkem v chrámě cizích missí. R. 1847 pojal za manželku dceru pianisty Zimmermanna. R. 1857 obdržel kříž čestné legie. Jeho četné komposice jsou: r. 1850 hudba k 3aktovému dramatu „Safo,“ r. 1852 chóry k „Ulyssu“ od Ponsarda, které mnoho k velkému výsledku této tragédie přispěly, r. 1854 pětiaktová opera „Krvavá jeptiška,“ symfonie „Královna apoštolů,“ r. 1855 a 1856 dvě jiné symfonie a kantata. R. 1850 dávala se jeho opera „Bezděčný lékař,“ později „Faust“ a co nevidět bude se dávat jeho opera „Královna ze Saba. — V ruské operě v Petrohradě vystoupil nadějný tenorista Nikol'ský, jenž jako Tamberlik vysokým C se honosí.

Divadlo. V divadle Pařížském „Odeon“ dávala se ještě až dosud neprovedená fraškovitá veselohra „Le comte de Boursuffle“ od genialního Voltaire-a a dosáhla velkého výsledku. Necht kus už je pravý neb podvržený; an se líbil nejen pro jadrné vtipy, figury a situace jakož i pro dovádívý, veselý rozmar. Práví se, že Voltaire kus tento napsal ve Ferneyi a sice pro úzký, veselý kruh přátel svých, ano, že roli „Pasquina“ pro sebe psal. — V divadle „Gymnase“ provedena bude nová veselohra „L'Echange“ (Změna) od Delavigne-a a Mailhaca.

Malířství. Zesnulý německý básník Beer (bratr znamenitého skladatele Meyerbeera). založil fond, jehožto interessy 1500 tolarů určeny jsou na stipendie na cesty pro malíře a sochaře židovského náboženství. Nyní založila rodina téhož básníka druhé nápodobné stipendium, na něž umělci bez rozdílu náboženství nárok míti mohou.

Rytectví. Pařížská akademie krásných umění je nyní o jednu třídu bohatší; zavedlo se totiž vyučování rytí do dřeva.

Divadlo. Dne 30. ledna „Ouklady a láska.“ Truchlohra v pěti jednáních od B. Schillera. Překlad od J. J. Kolára. Jest to jeden z oněch kusů divadelních, jenžto méně svým uměleckým provedením uspokojují nežli směrem, jež genialní básník u skládání jeho před očima měl. Naznačeny tu některé stránky sociálního života osmnáctého století, jež velké stíny hází na politickou a společenskou pokleslost střední Evropy, kde mravní zkáza kruhův dvorních vyplývající do kruhů občanských vtékala, veskerá jasnější ponětí a práva zákonnosti udušovala, lidskost urážela, ducha poutala, svévolnost rozsívala, tak že smýšlení ztročilé za přední enosť občanskou platilo. Maně se tu v pozorovateli zbudí myšlenka, že francouzská revoluce, jenž takovými nepoměry napotom zatrásla a ze základu je vyvrátiti se snažila, historickou byla nutností. Ouklady a láska poskytuje věrný náhled nejen do života dvorního ale i do stavu myšlenkového předrevoluční doby, ano i mdlá sentimentálnost, jež se tenkrát tak nápadně a na ujmu realného myšlení zmáhala, jeví se tu v některých svých stránkách. V tom také leží podstatná cena divadelního toho kusu, jež by se jinak co plodu dramatického, navzdor psychologické dovednosti, s jakouž karaktery tu vyličený, mnoho vytýkati dalo. Na vady tyto upomínají nás mdlé některé situace, jež přílišnou protivu činí jiných velerázných, než aby nepřipomínaly na čas, v kterém kus tento byl spracován a na stav dramatické musy tehdejší, o jehož radikální opravu Schiller se všemožně snažoval. Těší nás, že se i o provedení kusu tohoto celkem pochvalně zmíniti nám jest, a zvláště pan Šamberg (Ferdinand) osvědčil své pěkné herecké nadání zvláště v zjevích označeného efektu. Na opak zase p. Chramosta v takovémto zjevu — v posledním výstupu s presidentem — nepochopil ráz rozčileného intrikana a objevil spíše kazatele. Zapomněl šetřiti ekonomie hlasu a minul se efektem, na kterýž básník ve výjevu tomto patrně zaměřoval. Nemluvíť tu z Wurmu probuzená lidskost ale zášť i snad zoufalství nad zmařeným zlomyslným účelem. — Slečna Libická jakožto host objevila pěkné momenty. Nebyla sice vesměs proniknuta onou nesmírnou zaníceností, jakáž Louisu charakterisuje a tu a tam mělo uchvácení citu jejího příliš divadelní ráz, leč bedlivě celkem osvědčila studium své úlohy neminouc se uznání obecenstva. Taktéž i ostatní herci dostáli slušným provedením svých úkolů. — Dne 2. úora dával se „Boj o trůn“, tragédie od J. K. Není divu, že nové původní hry, jež se od časův k časům na divadle českém objevují, jsou toliko více neb méně nešťastné okusy. Spisování dramatických plodů předpokládá zcela jiná studia nežli ku př. spisování románů; ona požaduje mimo zvláštní na-

dání též praktickou zkušenost a znalost divadla. Zkušenosti této nelze bylo nabýti dramatickým spisovatelům českým v takové míře, bez jakové jim nemožná s žádoucím úspěchem nastoupiti nesnadnou a příkrou tuto dráhu. Pročež neslušno by bylo šmahem povrhovati okusy, jež úspěchu se docela minou a zablývají spisovatelům, že ruchu — byť i na mnoze klamnému se podavše — v uvázení svých sil se zmýlili. Takovým omylem jest i „Boj o trůn.“ Vážený spisovatel, jež na poli povídky a románu nikdo upíratí nesmí dovednost nevšední, zdá se, že měl uchystanou látku k povídce, již pak na dramu zpracoval. Co ho přimělo k tomu, že svou dramu nazval tragedií, nepochopujeme. Neleží v ní ani tragické základní myšlenky, ba ledva jediného tragického momentu. Zabírání se do podrobnosti by bylo vyčítání řady vad, jímž bychom ani obecenstvu ani spisovatelé neposloužili. Zdalíž by nebylo radno, aby se začátečnickové na dramatickém poli, jižto rozhodné povolání v sobě ještě nepociťují, dříve na poli společenské činohry zkoušeli? Snad bychom tím získali aspoň několik kusův, jež po prvním provozování hned z repertoaru nezmizí a neoželovali bychom nad tolikými sklamanými nadějemi. Mnohý, jež v koturnu se nedarí, dařilo by se snad v obyčejném a divadelní naše obecenstvo by si nemusilo tak často stěžovati na to, že na místo uměleckých produkcí se mu toliko nedovedných zkoušek dostává. Jisté jest, že to neustálé experimentování s tragédiemi nám už škody způsobilo a mnohé naděje umořilo. Doufáme, že čas napraví co porušil jakož jinde tak i v divadelních našich poměrech. x.

— Památka zvěčnělého Františka Škroupa oslavena bude v Praze provozováním jeho „Dráteník a“ ve prospěch pozůstalé rodiny. Četné přátele a ctitele Škroupovy, jehož životopis přístě podáme, činíme pozorný, že dovedný umělec p. Effenberger mladší dle přírody zhotovil velmi zdařilé velké poprsí našeho národního skladatele. Byloť by zajisté nejvhodnější okrasou místností zpěváckých spolků a divadelních ochotníků.

— Chvalně známý umělec pan Effenberger mladší pracuje nyní na malé soše představující Bohemii. Bude to dílo dokonalé a stane se vítanou okrasou každého obydlí. Při té příležitosti činíme obecenstvo pozorný na ostatní práce Effenbergrovy, najmě uvádíme velká poprsí slovanských výtečnicků, která zvláště se hodí do škol a jiných místností veřejných.

— Sádraz p. J. Pellegrini blíže řetězového mostu vydá velké poprsí Boženy Němcové, čímž se zajisté nemálo zavděčí přehojným ctitelům zvěčnělé spisovatelky naší.

— Pan Ed. Nápravník, kapelník knížete Yusupova v Petrohradě a cellista p. Seifert vyzváni jsou, účinkovati v jednom koncertě v Moskvě.

— Josef Kamil Boehm narodil se v Pátku (v Poděbradsku), kdež jeho otec byl lesním úředníkem, dne 14. prosince 1828. Dostal se nejprve do vzorné školy na Malé straně, vzdělal se pak na pražské akademii, a stal se roku 1847 učenníkem při výborném umělci Josefu Maxovi. Roku 1849 přišel do Vídně do akademie výtvořných umění a zůstal tam až do r. 1853. Do toho času padá vyvedení malé sochy Záboj, která všeobecné uznání si získala a jeho budoucí pověst založila. Roku následujícího vyvedl skupení Jana Lucemburského v bitvě u Cressy, které v umělecké výstavě se potkalo s mnohou pochvalou. Toho času zřídil si vlastní atelier, kdežto vyvedl troje poprsí v životní velikosti na okrášení páně Beerovu domu (na Vácslavském náměstí), jako Rafaela Sancia a jiné. Sarkofag sv. Lidmily v chrámě sv. Jiří k uspokojení obnovil. Na zakázku krajského rady Klara vyvedl sochu sv. Vácslava na mostě pražském. Pro veřejnost pak skupení dvou figur skoro v životní velikosti, k soše mariánské na staroměstském rinku. Roku následujícího zhotovil na zakázku pana Friedlanda, jenž byl vždy jeho příznivcem, sochu J. V. krále Františka Josefa v životní velikosti; socha tato byla u Fernkorna ve Vídni líta a ve výstavě r. 1858 všeobecnou pozornost na se obrátila. J. Výsost arcivévoda František Karel počil Boehma při práci sochy té svou návštěvou v jeho atelieru. Pro pana Friedlanda zhotovil ještě 18 poprsí (v životní velikosti výtečných učenců a průmyslníků, které líte v zahrádě pana Friedlanda postaveny jsou. Roku následujícího shotočil na zakázku knížete Rohana 4 sochy jeho předků, jež v zámku Sychrově postaveny jsou. Roku pak 1860 bylo mu propůjčeno Klarovo nadací pro umělce. S tou podporou se odebral do Říma, kdež talent jeho došel uznání a vážnosti; od J. V. krále dostal pak ještě k tomu 600 zl. r. č. podpory. Zde používal času k svému vzdělání a zdokonalení, a na zakázku pana Friedlanda vyvedl v životní velikosti sochu maršala Lamoriciéra z kararského mramoru, k čemu mu maršal třikráte seděl. Tato socha jest určena pro výstavu Londýnskou. V měsíci červnu 1861 zhoršily se jeho bolesti srdeční; byl donucen nastoupiti obtížnou cestu do domova. Zcela zesláblý odebral se na radu lékařova do Veltrus, a však již v říjnu se vrátil zase do Prahy, kdežto se jeho stav v domě jeho rodičův při vši možné péči zlepšil. Bohužel se stav jeho zdraví zhoršil tak, že dne 26. t. m. v 10 hodin dopoledne zemřel. Kamil Boehm byl horlivý vlastnil; jeho největší touhou bylo, aby nějaké veliké dílo z naší historie po sobě zůstavil. Žel, že ho předčasná smrt v tom předešla. (Nár. L.)

— Pan Ed. Bachmann zasnoubil se tyto dni v Karlových Varech se slečnou Annou Glaserovou.

— Pan M. A. Hrubý vydal tyto dni nákladem svým sešit básní, jež J. Jasnosti Rudolfovi knížeti z Thurn-Taxisů věnoval. Největší básně tohoto sešitu je „Loupežník.“

— Král český výbor zemský povolil ve své schůzce dne 3. února jednotě k podporování hudebního umění v Čechách, totiž konservatoriu 4200 zl., což posud ze zemského domestikálního fondu placené, také pro rok 1862. Usnešení však v jeho další prosbě, aby mu pojištěna byla stálá roční dotace, ponecháno vys. zemskému sněmu. Jelikož podpora konservatoria také ze zemských peněz plyne, máme za to, že by se i v konservatoriu rovnoprávnosti šetřiti mělo; neboť až dosud nevyučuje se tam ničeho v češtině, ba ano čeština sama tam není zavedena a každý nahlídne, že se český žák také ve své materštině zdokonaliti má: Ergo, quo usque tandem!

— Naše krajanka, slečna Anna Horová, žákyně Dreyschockova, koncertovala před nedávnem ve dvou koncertech v Stanislavi v Haliči a dosáhla brilliantním přednesem několika skladeb od Dreyschocka, Kuhe a Thalberga hojně pochvaly a byla několikráte hlučně vyvolána. V koncertech těchto byla zvláště polská šlechta četně zastoupena.

— Abertova nejnovější opera „Král Enzio,“ text od Dülka bude se co nevidět v Stuttgartě provozovati.

— Náš krajan Führich, prof. malířství ve Vídni, dokončil pro klášter benediktinský v Rajhradě na Moravě velký historický obraz, představující „Smrt sv. Benediktina“ a pak „Svatou Scholastiku,“ kteréž k nejlepším výtvořům jeho se počítati mohou.

— Naše krajanka houslistka Rosa Tresková provdaná za Beyerböcka zemřela před nedávnem v Bocenu. Její sestra Katinka, též houslistka, dávala nedávno koncerty v Utrechtu.

— Pan Řebíček, jeden z nejlepších žáků p. prof. Mildnera, účinkoval před nedávnem ve Výmaru v koncertu „Svobodných zedníků“ a došel veliké pochvaly. Hrál fantasii „Lucia“ od Ernsta.

— Zpěv. spolek „Hlahol“ zasvětil včera své do života vstoupení slavnými službami Božími v chrámě u sv. Jakuba, při nichžto se velká vokální mše Amoll od J. Krejčího, řízením místoředitele p. Ferd. Hellera provozovala. Mše Krejčího je v celku pěkná skladba a zvláště vyniká „Kyrie“ a „Dona“ vzletem a obratným vedením hlasů. Méně zdařilé je „Credo“ a „Benedictus,“ v kterémžto posledním více divadelní než kostelní hudba převládá. Vnitřní cena této skladby položena

byvší na váhu nešla by tak hluboko, kdyby znamenitý přívažek mistrovského zpěvu p. Lukeše jí a posluchačů platnosti nedodal. Provedení bylo výborné a můžeme směle říci, že jsme už dávno něco tak dokonalého neslyšeli. Nejjemnější nuance, forte a piano, crescendo a decrescendo našeho „Hlaholu“ zasluhuje všestranné pochvaly. Necht i dále hlásá „Hlahol“ s takou dokonalostí zpěvy české!

Nové musikalie. Nákladem Christofa a Kuhé vysly tyto dni 2 vlastenecké písně „Naše vlast,“ slova od L. Riegra a „Naše dcery,“ slova od V. Hála, ježto v hudbu uvedl a panu Fr. Palackému věnoval Lud. Procházka.

— Pan Fr. Pivoda vydal nákladem A. Christofa a Kuhé sbírku nejkrásnějších českých národních písní pro piano uspořádaných, ježto paní hraběnce Nosticové věnoval. V sešitu tomto nalezáme písně: „Když jsem k Vám chodíval přes ty lesy“ — „Měj mě Jeničku, měj mě rád“ — „Já mám holubinku“ — „Kdyby moje milá samé pentle byla“ — „Ach, není tu není.“ Písně tyto jsou pečlivě od pilného pana skladatele pro piano uspořádané a budou prostředním hráčům na piano vítána. Co jedině vytknouti musíme, jest, že nemusel p. skladatel písně tyto francouzským frakem (názvem) přiodit a máme za to, že by i v slovanské čamaře všude průchodu nalezly. — V ohledu tomto zasluhuje chvalné zmínky pan Slavoljub Lžičar, jenž před nedávnem nákladem Franje Župana v Záhřebu vydal „Živila Hrvatska,“ prvi potpuri iz hrvatskih napjeva, a ježto horvátskému národu věnoval. Potpurri toto zaujímá krásné a charakteristické písně: Smiljan smiljanicu — Kolo hrvatsko — Poputnica hrvatskog junaka — Tuga od Lisinskoga — Hrvatska nij propala — Ljubimo te naša diko — Na lievoj strani kraj srea a mnoho jiných, z nichžto též Škroupova v Horvátsku znárodněla: „Gdje stanak moj.“ Písně tyto jsou pěkně pro piano uspořádané a nejsou příliš těžké. Kdo si přeje zvláště horvátských písní poznati, necht si opatří potpourri páně Lžičarova, které jen 1 zl. r. č. stojí.

— Činný musikální obchodník pan Šálek vydal tyto dni „Album“ tanečních skladeb pro rok 1862. Album toto obsahuje taneční kusy od Chlupsy, Faulwettera, Goltze, Illnera, Kiewega, Stárka, Wintra, Schwarze, Pivody, Komzáka atd. Nejnovější skladba této sbírky je „Vlastenka“, polka mazurka od Schwarze. Úprava tohoto album je velmi vkusná; u prostřed nachází se český lev.

Listárna.

Panu H. v N. „Jirákovo vidění“ i s hudbou můžeme Vám opatřit.